

نقش عناصر داخلی در بحران اولتیماتوم روسیه

۲۲ مرداد ۱۴۰۳ ساعت ۱۵:۳۱

در جریان اولتیماتوم، مصلحت ملی و منافع عمومی نادیده گرفته شد و امری که به آسانی قابل حل و فصل بود به فاجعه‌ای تبدیل گردید که بخشی از مسئولیت آن بر عهده نمایندگان حزب دمکرات بود.

از اولتیماتوم روسیه و متعاقب آن حمله این کشور به ایران به عنوان یکی از بحران‌های سیاسی ایران در آن دوره یاد می‌شود. در بروز این بحران عوامل داخلی و خارجی زیادی دخیل بودند. در میان عوامل داخلی، می‌توان از برخی از گروه‌های افراطی، به عوامل تشدیدکننده بحران نام برد.

«درست در روزهای پایانی عمر مجلس دوم، تهدید عظیم ناشی از اولتیماتوم روس‌ها، ایران و تمامیت ارضی آن را به مخاطره افکند. از آنجا که «درباریان و مجلس ملی که درست واقف به مواقف عصر» نبودند؛ به طور طبیعی زمینه نقض استقلال کشور را فراهم ساختند. این بزرگ‌ترین فاجعه تاریخی کشور بود که زمامداران قوم هیچ تحلیل و تبیین مشخصی از وضعیت زمان خود نداشتند؛ از ترکیب نیروهای بین‌المللی و آرایش نیروها در صحنه سیاسی تلقی مشخصی وجود نداشت؛ جایگاه ایران در سلسله مراتب تصمیم‌گیری‌های جهانی بر رجال این دوره پوشیده بود و این وضعیت باعث ویرانی تمام عیار ساختارهای موجود کشور گردید. در جریان اولتیماتوم، مصلحت ملی و منافع عمومی نادیده گرفته شد و امری که به آسانی قابل حل و فصل بود به فاجعه‌ای تبدیل گردید که بخشی از مسئولیت آن بر عهده نمایندگان حزب دمکرات بود. حزبی که اکثریت آن با عوام فریبی و جنجال و آشوب، راه را برای یافتن راه حل عقلانی موضوع مسدود ساختند و کشور را عرصه تاخت و تاز قشون روسیه نمودند. گردانندگان کمیته بحران همان کسانی بودند که علی‌رغم توصیه وثوق‌الدوله با تأخیر معنی داری اولتیماتوم روسیه را پذیرفتند و با این کار خود هم به قول عوام پیاز را خوردند و هم کتک را و هم پولش را دادند.»

منبع: حسین آبادیان، بحران مشروطیت در ایران، تهران، موسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی، ۱۳۸۳، صص ۳۹۴-۳۹۵

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/49754/نقش-عناصر-داخلی-بحران-اولتیماتوم-روسیه>